

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

navrhovatelů: a) **P. Š.**

bytem x

b) **J. Š.**

bytem x

c) **P. B.**

bytem x

d) **P. K.**

bytem x

e) **J. V.**

bytem x

f) **M. V.**

bytem x

proti

odpůrcům:

1. Městský úřad Kutná Hora

sídlem Havlíčkovo náměstí 552/1, 284 01 Kutná Hora

zastoupen advokátem Mgr. Ing. Pavlem Bezouškou, se sídlem nám. Jana Žižky z Trocnova 2/2, 286 01 Čáslav

2. volební strana Rozvoj pro všechny vesnice

jednající zmocněnkyní x

3. volební strana Sdružení nezávislých kandidátů

jednající zmocněnkyní x

4. volební strana Sdružení nezávislých kandidátů spojených osad

jednající zmocněnkyní x

5. volební strana Komunistická strana Čech a Moravy

jednající zmocněnkyní x

o návrhu na určení neplatnosti hlasování ve volebním okrsku č. 1 ve volbách do Zastupitelstva obce Chlístovice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

- I. Hlasování ve volebním okrsku č. 1 ve volbách do Zastupitelstva obce Chlístovice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 je neplatné.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 17. 10. 2018 obdržel Krajský soud v Praze návrh, jímž se navrhovatelé domáhají neplatnosti hlasování v okrsku č. 1 ve volbách do Zastupitelstva obce Chlístovice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018, a to podle ustanovení § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a podle ustanovení § 60 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“).
2. Navrhovatelé namítali porušení ustanovení § 33 volebního zákona, ke kterému mělo dojít v souvislosti s činností okrskové volební komise č. 1 v obci Chlístovice, když její dvě členky jely k občanům s přenosnou volební schránkou a vybízely k účasti ve volbách i ty občany, kteří nežádali volit mimo volební místnost (§ 33 odst. 7 volebního zákona). Následným místním šetřením navrhovatelé zjistili, že na seznamu voličů byly zaškrtnuty jako osoby, které využily práva volit, i ty osoby, které se voleb nezúčastnily. V souvislosti s činností členky volební okrskové komise V. S., která měla společně s druhou členkou okrskové volební komise J. L. obcházet občany s přenosnou volební schránkou, upozornili, že její rodinní příslušníci, bratr a otec, v těchto volbách kandidovali.
3. Navrhovatelé k návrhu přiložili čtyři čestná prohlášení, ve kterých I. R., nar. x, B. R., nar. x, A. K., nar. x a N. N., nar. x, shodně prohlásily, že se nezúčastnily jakýmkoli způsobem voleb do Zastupitelstva obce Chlístovice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018. Součástí návrhu byla i dvě prohlášení členek okrskové volební komise, ve kterém Z. M. tvrdila, že 6. 10. 2018 (letopočet doplněn soudem) cca v 12:00 hodin zakroužkovala do jí svěřené části seznamu jakožto hlasující voliče I. R. a B. R.. V. R. do prohlášení uvedla, že dne 6. 10. 2018 (letopočet doplněn soudem) cca v 12:00 zakroužkovala v jí svěřené části seznamu voličů jakožto hlasující voličku N. N.. Dále slyšela členky okrskové volební komise V. S. aj. L. hlásit jména voliček I. R. a B. R. jejím kolegyním spravujícím další části seznamu.
4. Navrhovatelé v návrhu dále uvedli, že z pořadí podílů hlasů uveřejněného na oficiálním webu (<https://volby.cz/pls/kv2018/kv11122?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=2105&xobec=534099&xstat=0>) postačuje 48 hlasů (každý volič má 15 hlasů) tj. 4 volební lístky, aby došlo ke změně počtu zastupitelských mandátů získaných jednotlivými volebními stranami.
5. Starosta obce Ch. J. D. zaslal soudu seznam voličů uzavřený ke dni 3. 10. 2018 a kopii tohoto seznamu, do kterého členky okrskové volební komise č. 1 zaznamenávaly voliče, kteří se ve dnech 5. a 6. 10. 2018 účastnili voleb do místního zastupitelstva. Dále byla soudu zaslána kopie zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. 1 podepsaná všemi členkami okrskové volební komise, z čehož je zjevné, že žádná členka okrskové volební komise neodmítla zápis podepsat.
6. Odpůrce 1 soudu sdělil, že nezaznamenal v průběhu voleb jakoukoli informaci, ze které by bylo možno dovodit, že volby v obci Chlístovice proběhly v rozporu s platným právním řádem, zejména s volebními zákony.
7. Zmocněnkyně odpůrce 2 ve vyjádření k návrhu uvedla, že vzhledem k popsáním skutečnostem návrh podporuje a svým svědectvím by chtěla podpořit bod žaloby, v němž je uvedeno, že členky okrskové volební komise odjížděly z volební místnosti s vyšším počtem úředních obálek na hlasy, než kolik bylo občanů, kteří na obecním úřadě nebo u

volební komise požádali o umožnění hlasovat v místě bydliště, tj. mimo volební místnost. Jako členka okrskové volební komise v okrsku č. 2 se zúčastnila prvního zasedání okrskové volební komise, na kterém vystoupil i starosta obce Chlístovic a zmínil, ať členové komise opět vezmou při výjezdu s přenosnou volební schránkou více obálek s poukazem, že se vždy najde nějaký starší člověk, který se předem neozve, ale pak rád odvolí. Zmocněnkyně měla za to, že by tímto postupem došlo k porušení ustanovení § 33 odst. 7 volebního zákona, na což upozornila i dne 6. 10. 2018, kdy mělo v okrsku č. 2 dojít k výjezdu s přenosnou volební schránkou. Na základě její námitky sice nedošlo k nápravě ohledně počtu úředních obálek, ale bylo alespoň vyhověno tomu, že místo dvou členek vyjely tři členky okrskové volební komise, čímž mělo být zamezeno možné manipulaci s hlasovacími lístky, potažmo zneužití nadbytečných úředních obálek. Podle přesvědčení zmocněnkyně je praxe, kdy členové okrskové volební komise berou s sebou při výjezdu s přenosnou volební schránkou nadpočetné úřední obálky v obci Chlístovice obvyklá, avšak znamená slabinu v zajišťování řádného průběhu hlasování při volbách na území obce. Této praxe mohlo být využito členkami okrskové volební komise č. 1 vyjíždějícími s přenosnou volební schránkou pro ovlivnění výsledků hlasování v návrhu naznačeným způsobem.

8. Zmocněnkyně odpůrce 3 ve vyjádření k návrhu uvedla, že v průběhu voleb v okrsku č. 1 v Chlístovicích nedošlo k žádnému porušení zákona. Přenosná volební schránka byla řádně zapečetěna, před sčítáním hlasů odpečetěna a její obsah byl smísen s ostatními obálkami. Sčítání bylo prováděno po dohodě se všemi členkami komise, seděly tak, že mohla jedna druhou vzájemně kontrolovat a počítalo se pomalu a zodpovědně. Dále upozornila na to, že zápis o průběhu a výsledcích voleb byl všemi členkami bez jakýchkoli protestů podepsán. Zmocněnkyně odpůrce 3 byla zároveň členkou okrskové volební komise č. 1.
9. Zmocněnkyně odpůrce 5 ve vyjádření k návrhu uvedla, že dotazy na občany byly vzneseny až po volbách. Dále poukázala na to, že ihned po zapsání voličů, kteří volili do přenosné volební schránky, do seznamu voličů, členka volební komise V. R. volala svého manžela B. R., lídra kandidátky odpůrce 4, a informovala ho o tom, kteří občané odvolili do přenosné volební schránky. Ten pak ještě v průběhu voleb objížděl tyto občany a tázal se jich, zda volili. Podotkla, že člen okrskové volební komise smí v průběhu voleb sdělovat pouze informaci o počtu občanů, kteří odvolili, ale ne, kdo, kde a jak volil. Pokud měla V. R. pochybnosti, měla informovat předsedu okrskové volební komise a v příloze Zápisu o průběhu a výsledku voleb uvést své důvody. Zápis pak měla odmítnout podepsat. Zmocněnkyně odpůrce 5 byla zároveň členkou okrskové volební komise č. 1.
10. Odpůrce 4 se k návrhu nevyjádřil.
11. Soudu zaslaly svá písemná vyjádření i členky okrskové volební komise J. L., V. S., R. L., M. S. a V. S.. J. L. uvedla, že s V. S. nikomu volit nenabízely. Ohledně telefonátu V. R. manželovi B. R. uvedla totožné informace jako zmocněnkyně odpůrce 5. Dále uvedla, že ještě před příjezdem s výsledky voleb jim V. R. sdělila, že A. K. má neplatný občanský průkaz, ovšem podle J. L., měla A. K. náhradní průkaz totožnosti, protože si nechala dělat nový občanský průkaz. Zápis o výsledku voleb všichni bez jakéhokoli nátlaku a bez jediné připomínky podepsali, nikdo nevzněl žádné námitky. V. S. prohlásila, že s J. L. nikomu volit nenabízely, a rovněž popsala telefonování členky okrskové volební komise V. R. s manželem a také informaci od jmenované o neplatnosti občanského průkazu paní K.. R. L. uvedla, že byla členkou komise poprvé a její náplní práce bylo zapisování voličů podle přiděleného voličského seznamu a kontrolování voličů dle platnosti občanského průkazu a

vydávání napočítaných úředních orazítkovaných obálek. K průběhu hlasování voličů do přenosné volební schránky se odmítla vyjádřit, neboť nebyla členkou výjezdové skupiny, avšak v případě, že tato skupina měla více úředních obálek, byly tyto obálky přesně evidované a po návratu zbývající odevzdány. Počet celkově vydaných úředních obálek souhlasil s počtem odškrtnutých voličů v seznamu. Dále poukázala na rodinné vazby navrhovatelů a) a b), kteří jsou v rodinném vztahu s paní M. a R.. M. S. k průběhu voleb uvedla, že z jejího pohledu nedošlo k žádnému porušení volebního zákona. Přenosná schránka byla řádně zapečetěna, před sčítáním hlasů odpečetěna a její obsah smísen s ostatními. V S. uvedla totožné informace jako J. L. a V. S.. Dále doplnila, že se komise před sčítáním dohodla na jednotném postupu a pracovalo se s červenými propiskami.

12. Zmocněnkyně odpůrce 2 se k věci vyjádřila ještě v podání doručeném soudu dne 24. 10. 2018, v němž uvedla, že při procházení soudního spisu ji zarazilo, že I. R. není v seznamu voličů vyznačena jako hlasující, avšak členky okrskové volební komise Z. M. a V. R. (v prohlášeních připojených k návrhu) uvedly, že na základě informace členky okrskové volební komise V. S. byla I. R. vyznačena jako hlasující. Zmocněnkyně se proto telefonicky dotázala V. R., která ji odkázala na Z. M., která potvrdila, že I. R. vyznačila, a odkázala ji dále na Z. G., která měla sedět vedle ní a celou věc viděla. Zmocněnkyni tedy není zřejmé, proč v seznamu voličů založeném v soudním spise není I. R. vyznačena. Ve spise je prázdná kopie seznamu, domnívá se proto, že tak mohl vzniknout prostor pro případné pozměnění původního seznamu voličů, protože jednotlivé stránky nejsou unikátně označeny a mohly být nahrazeny kopií. Za zarážející považuje to, že starosta obce, který byl odpůrcem 1 pověřen předložit soudu potřebné podklady a stanoviska členek okrskové volební komise, nevyžádal stanovisko Z. G.. Zmocněnkyně dále vyjádřila pochybnost ohledně tvrzení členky okrskové volební komise R. L., že výjezdová skupina měla více úředních obálek, které byly evidovány. Ze své zkušenosti totiž ví, že se při výjezdu s přenosnou volební schránkou bere nadpočetní množství úředních obálek, které se nijak neevidují. Z. M. jí potvrdila, že v okrsku č. 1 žádná evidence nebyla a že zapisovatelka okrskové volební komise V. S. mluvila jen o lidech, „ke kterým se jezdí vždy“. Spolu s M. S. (předsedkyní okrskové volební komise) shodně zmínily, že se komise dohodla na jednotném postupu při sčítání. Z. M. jí ale písemně potvrdila, že V. S. oznámila, že se bude sčítat po jednom. Na dotaz V. R., zda se nemá sčítat ve dvojicích, prohlásila V. S., že to bude rychlejší. O věci se nehlasovalo, v zápise o tom není žádná zmínka. Na základě tvrzení V. S., že V. R. ještě v průběhu voleb volala manželovi B. R., kdo volil do přenosné volební schránky, na což nemá právo, se proto otázala B. R., jak to bylo. Jmenovaný jí sdělil, že mu manželka do telefonu řekla pouze to, že volilo hodně lidí, dokonce i ti, kteří v obci dlouhodobě nebydlí. Na základě této informace se on sám téměř dvě hodiny po hlasování začal dotazovat některých lidí, o nichž se domníval, že se na ně vyjádření jeho manželky vztahuje, jestli opravdu hlasovali, jak bylo tvrzeno. Své zjištění (obsažené v prohlášení, které zmocněnkyně připojila) následně v 16:00 hod sdělil své manželce, tedy již po podepsání protokolu, jenž byl vytištěn v 15:42 hod a poté podepsán. Ve vyjádření V. S., které je shodné s vyjádřením J. L., je uvedeno: *„Ještě před příjezdem s výsledky voleb nám pak pí. R. sdělila, že pí. K. má neplatný občanský průkaz. Pí. K. má náhradní průkaz totožnosti, protože si nechala dělat nový občanský průkaz.“* S náhradním průkazem totožnosti podle zmocněnkyně nelze hlasovat (§ 33 odst. 3 volebního zákona), protože nejde o občanský průkaz ani o cestovní pas; výslovný pokyn k odmítání náhradního průkazu totožnosti byl uveden i v Metodice krajského úřadu č. 2 pro okrskové volební komise Středočeského kraje pro příslušné volby.

13. Zmocněnkyně odpůrce 2 připojila i vyjádření Z. G., která dne 23. 10. 2018 uvedla, že byla očitým svědkem toho, jak druhá členka okrskové volební komise Z. M. označila na žádost V. S. po jejím příjezdu s přenosnou volební schránkou I. R. a B. R. na volebním listu jako voličky, které v obci Zdeslavice volily do přenosné volební schránky. Zároveň si pamatuje, že Z. M. bylo divné, že výše zmíněné voličky volily, ačkoli na adrese ve Zdeslavicích dlouho nebydlí. Z. M. v písemném prohlášení ze dne 23. 10. 2018 uvedla, že ve věci sčítání hlasů okrskovou volební komisí v okrsku č. 1 k žádné dohodě členek okrskové volební komise nedošlo. Před začátkem sčítání hlasů zapisovatelka okrskové volební komise V. S. oznámila, že hlasy budou členky okrskové volební komise sčítat samostatně. K dotazu V. R., zda by se nemělo sčítat ve dvojicích, odpověděla V. S., že po jednom to půjde rychleji. O způsobu sčítání hlasů se nehlasovalo ani toto nebylo uvedeno do zápisu. Zmocněnkyně odpůrce 2 připojila také vyjádření B. R., který dne 23. 10. 2018 uvedl, že po obědě dne 6. 10. 2018 telefonoval z rodinných důvodů manželce, člence okrskové volební komise, V. R., kdy se vrátí domů z voleb, důvodem bylo vyzvednutí moštu z moštárny v obci Bohdaneč. Zeptal se manželky na volební účast. Odpověděla, že účast byla poměrně vysoká, což okomentovala tím, že volili občané ze Zdeslavic, kteří v obci již dávno nebydlí. To ho vedlo k domněnce, že jde o širší rodinu K. a proto se při návratu z moštárny zastavil ve Zdeslavicích u jejich domu, kde se dotazoval A. K., zda u nich stále bydlí I. R. a B. R. a zda jí navštívila volební komise s přenosnou volební schránkou. Odpověděla, že obě jmenované příbuzné u nich delší dobu nebydlí a u ní doma, že komise nebyla. Zároveň sdělila, že má propadlý občanský průkaz a voleb by se ani nemohla účastnit. Po zjištění této skutečnosti volal v 15:57 manželce, která ale telefonát nepřijala, volala mu zpět v 16:00. Během tohoto hovoru, kdy již čekala na návrat členek okreskové volební komise vyslaných k odpůrci 1, jí sdělil výše uvedené skutečnosti od A. K.
14. Dne 25. 10. 2018 navrhovatel a) doplnil návrh o svědectví bratrů M. a R. K., s nimiž se setkal dne 24. 10. 2018, kteří mu potvrdili, že se hlasování neúčastnili a že večer po hlasování je navštívil starosta obce J. D., který je žádal, budou-li dotazováni, aby tvrdili, že hlasovali v místě bydliště do přenosné volební schránky. Následně se navrhovatel a) dotázal členky okrskové volební komise V. R., zda M. K. a R. K. hlasovali ve volební místnosti nebo do přenosné volební schránky. Dotázaná mu potvrdila, že M. K. ani R. K. se do volební místnosti nedostavil a jejich jména byla poznačena do seznamu voličů na základě hlášení členek okrskové volební komise, jež vyjely s přenosnou volební schránkou. Na základě uvedeného svědectví vzrostl počet voličů, kteří potvrdili, že nehlasovali a přitom byli nahlášeni členkami okrskové volební komise jako hlasující, a tudíž vzrostl i možný vliv neregulérnosti hlasování do přenosné volební schránky na celý výsledek voleb. Dále z výpovědi M. a R. K. vyplývá, že starosta obce musel být o celé situaci brzy a podrobně zpraven a uvědomil si možné důsledky jednání členek okrskové volební komise, jež vyjely s přenosnou volební schránkou, a potenciálního vlivu jejich jednání na výsledek hlasování ve volebním okrsku č. 1.
15. Výše uvedené doložil navrhovatel a) společným prohlášením bratrů M. a R. K. datovaným dne 24. 10. 2018 a písemným prohlášením členky okrskové volební komise V. R. z téhož dne.
16. Dne 25. 10. 2018 doručila zmocněnkyně odpůrce 2 soudu elektronickou informaci, že ráno podala Policii České republiky v Kutné Hoře vysvětlení ve věci možného uplácení při volbách, při kterém si všimla, že policie disponuje seznamem voličů v okrsku č. 1 (který

ofotila), jehož minimálně list č. 9 je odlišný od seznamu voličů založeného v soudním spise. Je v něm zaškrtnutá též paní I. R. a „fajfky“ mají odlišný charakter.

17. Na základě toho vyžádal soud dne 26. 10. 2018 od Obecního úřadu Chlístovice originál seznamu voličů a od Policie České republiky, Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Kutná Hora, Oddělení obecné a hospodářské kriminality (dále jen „policie“) spis týkající se prověřování trestního oznámení.
18. Dne 26. 10. 2018 telefonicky sdělil starosta obce Chlístovic, že paní A. K. končila platnost občanského průkazu k 7. 10. 2018. Tuto informaci soudu písemně potvrdil MěÚ v Kutné Hoře sdělením ze dne 30. 10. 2018.
19. Dne 29. 10. 2018 doplnila své vyjádření i zmocněnkyně odpůrce 5 a uvedla, že odpůrce 2 nevyužil svého práva nejpozději 30 dnů před konáním voleb navrhnout svého zástupce do volebního okrsku č. 1, a proto má zmocněnkyně odpůrce 2 všechna vyjádření pouze zprostředkovaná, neboť se osobně voleb v okrsku č. 1 neúčastnila. Dále zopakovala, že do zápisu nikdo z volební komise nepožadoval cokoli zapsat a členové komise zápis bez jakýchkoli námitek podepsali.
20. Dne 30. 10. 2018 byl soudu doručen originál seznamu voličů okrsku č. 1 s vyznačením, kteří voliči se zúčastnili voleb. V tomto seznamu není u I. R. uvedeno, že by se voleb zúčastnila.
21. Dne 30. 10. 2018 byl soudu doručen v elektronické podobě spisový materiál policie. Součástí spisu jsou úřední záznamy o podání vysvětlení, ve kterých B. R. uvedla, že nevolila a že neví, kde se její dcera I. R. zdržuje, a že ji hledá i policie. M. N. uvedl, že se voleb neúčastnil, protože ho události v Chlístovicích nezajímají. M. K. i jeho bratr R. K. vypověděli, že se voleb neúčastnili. Součástí spisu jsou také výpovědi členek okrskové volební komise Z. G., která uvedla, že když V. S. hlásila paní R. R., tak se paní M. zarazila a podotkla, že tam R. nebydlí. Na to jí V. S. odpověděla, že tam byly. Dále Z. G. uvedla, že si nepamatuje, že by se kdy voleb účastnili K., N. a R.. K. A., W. K., W. J., Ž. H. a N. P. nezná a nebylo jí známo, že by si přenosnou urnu objednali. Z. M. též popsala situaci, kdy se zarazila nad tím, že volili i R., které v obci již dlouhodobě nebydlí. M. S. ve výpovědi uvedla, že všichni členové okrskové volební komise podepsali protokol o výsledku hlasování a voleb v okrsku č. 1 a nikdo nic nenamítal. V. S. uvedla, že když obcházela s kolegyní L. občany, kteří si objednali přenosnou volební schránku, zastihly všechny tyto občany, navíc volila rodina K.. V. S. uvedla, že nikdo neodmítl podepsat protokol o výsledku hlasování a voleb a nikdo nenamítal, že by došlo k porušení pravidel pro sčítání hlasů. V. R. ve výpovědi uvedla, že jí bylo divné, že do přenosné schránky volily celé rodiny, které normálně k volbám nechodí, případně v obci už ani nebydlí. Součástí policejního spisu je též seznam voličů, který označuje voliče, kteří se voleb zúčastnili. Tento seznam má odlišnou stranu 2 (od jména B. M. po jméno D. M.), neboť na tomto seznamu není oproti seznamu, který byl poskytnut soudu, označena D. J., nar. x a naopak v policejním seznamu je oproti seznamu, který má k dispozici soud, označena na straně 9 jako volička I. R..
22. Dne 1. 11. 2018 doručil navrhovatel a) soudu další doplnění návrhu, ke kterému připojil vyjádření k seznamu voličů, k němuž připojily své podpisy V. R., Z. M. a Z. G.. Vyjádření obsahuje prohlášení, že členky okrskové volební komise nikdy nebyly seznámeny se strojově psaným seznamem voličů, kteří měli volit do přenosné volební schránky, dále upozornily na chyby, které seznam obsahoval, např. M. R., která byla na seznamu

uvedena, zemřela v roce 1996 a bydlela nikoli v domě č. p. x, ale v č. p. x. Dále uvedly, že na seznamu chybí J. H., M. L. a I. R., kteří byli členkami okrskové volební komise označení jako hlasující. Tyto osoby v místě trvalého bydliště dlouhodobě nebydlí a obvykle se ani nezdržují na území obce. M. L., který je hlášen k trvalému pobytu ve Zdeslavicích, tam ani pobývat nemůže, neboť tento dům před nedávnem vyhořel. Zároveň členky okrskové volební komise uvedly, že si nejsou vědomy toho, že by se kterákoli z výše uvedených osob účastnila osobně voleb přímo ve volební místnosti. Na seznamu je uvedena R. L., Chlístovice č. p. x, která ale byla přítomna přímo ve volební místnosti jako členka okrskové komise. Neexistuje tedy důvod, proč by měla být uvedena mezi voliči, kteří si vyžádali přenosnou volební schránku. Na seznamu naopak chybí M. L., Chlístovice x, a Z. R., Chlístovice x, které prokazatelně do přenosné schránky volily.

23. Jednání, které proběhlo dne 2. 11. 2018, se zúčastnili navrhovatelé a), b), c), a e) a odpůrci 1, 2 a 4. Navrhovatelé setrvali na svém návrhu včetně jeho doplňků, na který v plném rozsahu odkázali. Na svá písemná stanoviska plně odkázali také přítomní odpůrci.
24. Soud provedl důkaz výsledkem svědků, konkrétně členek okrskové volební komise V. R., Z. M., Z. G., R. L., V. S. a J. L.. Dále byli vyslechnuti B. R., J. D., M. K., R. K., B. R. a N. N..
25. V průběhu jednání vypovídaly jako svědkyně nejprve členky okrskové volební komise, které nezajišťovaly volbu do přenosné volební schránky. Nad rámec obecného popisu průběhu voleb uvedla V. R., že v seznamu voličů, kteří si objednali přenosnou volební schránku, mělo být sedm osob, tento seznam měl být psán ručně. Dále uvedla, že M. L., který je v seznamu voličů označen, že volil, nebydlí v místě svého trvalého bydliště, neboť tento dům před nedávnem vyhořel a jmenovaný se v obci ani nezdržuje. Z. M. uvedla, že si jistě pamatuje, že do seznamu voličů zahrávala jméno I. R., a to na základě pokynu členek okrskové volební komise, které obstarávaly volbu do přenosné volební schránky. Dále upozornila na to, že styl háčků na stránce seznamu voličů, který obsahuje jméno I. R., je jiný než jakým jména voličů označovala. Přišlo jí také podivné, že někteří občané obce, kteří se v obci dlouhodobě nezdržují, volili. Vybavila si zejména pana N. a pana H.. Když na toto upozornila, bylo jí řečeno, že byli zrovna na návštěvě. Z. G. osvětlila, v jakém pořadí komise zasedala, tedy v pořadí S., S., L., R., M., G. a L.. Seznam voličů měly mezi sebe rozděleny poměrně a podle abecedy. R. L. uvedla, že její jméno se na seznamu voličů, ke kterým se měla dostavit komise s přenosnou volební schránkou, objevilo pravděpodobně omylem, žádala o tuto službu pro svou matku, která takto skutečně i odvolila. Došlo proto pravděpodobně k záměně jména. Dále uvedla, že seznam voličů, kteří si vyžádali přenosnou volební schránku, byl psán ručně. V. S., která měla na starosti výjezd s přenosnou volební schránkou, uvedla, že byla před volbami proškolená ohledně činnosti okrskové volební komise starostou obce a M. S.. Starostou byla určena k tomu, aby ona a paní L. zajistily volby do přenosné volební schránky. Předem věděla, že pojedou k 27 lidem. Dále uvedla, že jely ke všem a nevolil nikdo navíc. Zároveň také uvedla, že B. R. byla na návštěvě u paní K., a tak odvolily současně. Také sdělila, že volili i M. a R. K. a N. N. a její syn M.. Dále uvedla, že s sebou brala 30 volebních obálek, část jich vrátila, ale neuvedla přesný počet obálek, které nebyly využity. J. L. připustila, že volila místo N. N. a B. R., přičemž uvedla dva způsoby, jak toto učinila. Nejprve tvrdila, že měla hlasovací urnu v autě pod nohama, následně uvedla, že byla urna na zadním sedadle a vhodila obálky do urny tak, že se otočila k zadním sedadlům. K seznamu voličů, kteří si vyžádali přenosnou volební schránku, uvedla, že byl psán na stroji. Dále uvedla, že měly 2 až 3

obálky navíc. Také potvrdila, že V. R. měla jako členka okrskové volební komise výhrady k tomu, že se voleb účastnila i paní R. (*svědkyně neupřesnila křestní jméno paní R. – pozn. soudu*).

26. Svědkyně B. R. před soudem uvedla, že se voleb nezúčastnila, a dále, že se u ní stavoval starosta obce a původně po ní chtěl, aby podepsala prohlášení, že u voleb byla. Vzhledem k tomu, že již podepsala prohlášení o tom, že se voleb neúčastnila, tak na potvrzení účasti netrval. Dále uvedla, že svoji dceru I. R. viděla naposledy v srpnu letošního roku a neví, kde se od té doby zdržuje. Také M. K. a R. K. vypověděli, že se voleb neúčastnili. A i N. N. potvrdila, že u voleb nebyla.
27. Starosta obce J. D. vypověděl, že se po volbách u B. R. zastavil. Dále uvedl, že mluvil s bratry K., kteří mu ale potvrdili, že volili do přenosné volební schránky. Na závěr předložil čestné prohlášení D. S., který uvedl, že byl svědkem toho, jak se v místní hospodě občané domlouvali na tom, jak dosavadního starostu zlikvidovat.
28. Při jednání byl dále proveden důkaz zvukovou nahrávkou rozhovoru navrhovatelů s M. K. a R. K., z níž je seznatelné (slyšitelné), že jmenovaní uvedli, že u voleb nebyli.
29. Dne 5. 11. 2018 byla v elektronické podobě doručena soudu ještě další část policejního spisu obsahující úřední záznamy o podání vysvětlení členkami okrskové volební komise R. L., Z. M. aj. L.. Souhrnně lze konstatovat, že poskytnutá vysvětlení již do věci nevnašejí žádné nové skutečnosti, vyjma vysvětlení J. L., která nad rámec svých písemných prohlášení a svědecké výpovědi nově před policií dne 5. 11. 2018 sdělila, že odvolila ještě za svého švagra M. L.. Ten dne 2. 11. 2018 v rámci podání vysvětlení uvedl, že se voleb nezúčastnil, totéž uvedla také N. N.. Součástí spisu je také úřední záznam ze dne 5. 11. 2018 o provedeném šetření, při kterém byli vytěženi K. Š., který uvedl, že si ze zdravotních důvodů před volbami objednal na obci přenosnou volební schránku, do které ještě odvolili jeho příbuzní J. W., K. W., H. Ž. a A. K., kteří u něho právě byli na návštěvě. A. K. uvedla, že v době voleb byla na návštěvě u otce a přestože nemá zdravotní problémy, využila přítomnosti volební komise a také odvolila. J. W. uvedla, že volila u svého otce. P. N. uvedl, že odvolil do přenosné volební schránky u nevlastního otce J. K.. J. N. vypověděl, že volil do přenosné volební schránky, kterou si objednal soused A. H. V sobotu u něj byli na návštěvě bratři K., s nimiž mluvil starosta, ale neví, o čem hovořili, protože rozhovor neslyšel. A. H. potvrdil, že volil do přenosné volební schránky, nic mimořádného nezaznamenal. Policie dále provedla šetření k osobě J. H., jehož výsledkem je zjištění, že se v obci nezdržuje, k trvalému pobytu je hlášen na Obecním úřadě Chlístovice, obyvatelé obce jej několik let neviděli a ani si nevybavují, jak vypadá. Dle policejní evidence jde o osobu, která se zdržuje nejméně od roku 2016 v Praze.
30. Před vlastním posouzením návrhu soud podotýká, že se shora záměrně uchýlil k podrobnému reprodukování čestných prohlášení, písemných stanovisek, svědeckých výpovědí a vysvětlení především členek okrskové volební komise, jakož i občanů, ohledně kterých panovaly pochyby o jejich volební účasti hlasováním do přenosné volební schránky, aby tak zdůraznil řadu nejasností, které se vyskytly v činnosti okrskové volební komise.
31. Soud se nejprve zabýval otázkou splnění procesních podmínek k projednání podaného návrhu a v tomto směru zjistil, že návrh byl podán včas, a to aktivně legitimovanými subjekty, neboť navrhovatelé jsou zapsáni v seznamu voličů obce Chlístovice. Aktivně legitimovaný subjekt se může podle § 60 volebního zákona domáhat u soudu

vyslovení/prohlášení neplatnosti hlasování, má-li za to, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.

32. Podle ustanovení § 6 písm. i) volebního zákona je volebním orgánem okrsková volební komise.
33. Podle ustanovení § 16 volebního zákona okrsková volební komise dbá o pořádek ve volební místnosti, zajišťuje a dozírá na průběh hlasování, sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování, odevzdává volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu s výjimkou jednoho stejnopisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování.
34. Podle ustanovení § 33 odst. 1 volebního zákona platí, že každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.
35. Podle ustanovení § 33 odst. 7 volebního zákona může volič požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů, obecní úřad a v den voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči 2 své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.
36. Podle ustanovení § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran anebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
37. Soud předně uvádí, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nález ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.
38. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), která v obecné rovině definuje tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti takto:

- a) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících;
- b) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a
- c) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta.

Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění. Obdobné zásady pak lze uplatnit i na případ tvrzené neplatnosti hlasování či voleb.

- 39. K tomu soud uvádí, že pro vyslovení neplatnosti hlasování by musel být naplněn předpoklad a) v totožném znění, předpoklad b) tak, že je třeba určit, že existuje vztah mezi zjištěnou protizákonností a průběhem hlasování, které je návrhem napadeno. Pro naplnění předpokladu c) je třeba ověřit, že zjištěná protizákonnost dosahovala zásadní intenzity a byla způsobilá ve svých důsledcích výrazně zpochybnit regulérnost hlasování. Tato intenzita nezákonného zásahu by musela způsobit „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.
- 40. Soud podotýká, že si je vědom toho, že z odkazované judikatury nelze pro účely posuzované věci vycházet bez dalšího [zejména ve vztahu k podmínce sub c)]. V mezidobí totiž došlo ke změně volebního zákona. Podle § 60 odst. 2 až 4 volebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2016 bylo podmínkou důvodnosti návrhu porušení volebního zákona způsobem, který *mohl ovlivnit* výsledek voleb. Zákonem č. 322/2016 Sb. kterým se mění volební zákony a další zákony (dále jen „zákon č. 322/2016 Sb.“), došlo k novelizaci tohoto ustanovení a v nynějším znění (tj. ve znění účinném ke dni voleb) je podmínkou důvodnosti návrhu porušení volebního zákona způsobem, který *hrubě ovlivnil* výsledek voleb. Tato novelizace § 60 volebního zákona se v návrhu zákona č. 322/2016 Sb. objevila jako pozměňující návrh v ústavně právním výboru (usnesení ústavně právního výboru ze dne 30. 3. 2016, sněmovní tisk č. 568/5, 7. volební období Poslanecké sněmovny, dostupný na <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=568>). Není k ní tedy k dispozici důvodová zpráva. Jelikož se však tatáž formulační změna dotkla i dalších volebních zákonů, odkazuje soud na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. Vol 50/2018-46, č. 3739/2018 Sb. NSS, jehož závěry jsou aplikovatelné i na právě posuzovanou věc, byť tam šlo o volbu prezidenta republiky. Nejvyšší správní soud v uvedeném usnesení uvedl: „Mezi *původním a novým zněním zákona, tedy mezi formulací „mohl ovlivnit“ a „hrubě ovlivnil“ je významový rozdíl. K tomuto rozdílu se NSS v návaznosti na předpoklady přezkumu voleb dovozené judikaturou (srov. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, a ze dne 10. 11. 2016, č. j. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS) vyjádřil ve svém usnesení ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33: „[a]čkoli s tím volební zákony do konce roku 2016 nepočítaly, případný zásah volebního soudu mohlo dle soudní judikatury vyvolat pouze porušení zákona způsobilé ovlivnit výsledky voleb v určité intenzitě. V tomto směru tedy bude možné nadále vycházet z dosavadní judikatury, neboť pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich „zatemnění“. Na druhou stranu však nelze ignorovat, že zákonodárce opustil předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby a zákonem*

č. 322/2016 Sb. zavedl požadavek, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo. Jinými slovy, nyní již bude pro vyhovění volební stížnosti nutné, aby bylo v řízení podle § 90 s. ř. s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem. *‘Aktuální právní úpravu považuje NSS za ústavní (srov. citované usnesení NSS čj. Vol 16/2018-33, bod 23).’* S tímto závěrem citovaným z bodu 25 uvedeného usnesení Nejvyššího správního soudu se soud ztotožňuje.

41. Dále platí, že tuzemské volební soudnictví nezná tzv. absolutní vady volebního řízení, tedy taková porušení ustanovení volebního zákona, která by měla za následek automatické zrušení voleb či hlasování. Všechny možné vady a pochybení je třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta nebo ve zde projednávaném případě na výsledek hlasování (srov. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 11. 2014, č. j. 63 A 9/2014 – 115).
42. Soudní řízení ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by si soud sám vyhledával veškeré důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení.
43. Navrhovatelé ve svém návrhu uvedli, že členky okrskové volební komise, které obcházely voliče s přenosnou volební schránkou, porušily ustanovení § 33 odst. 7 volebního zákona, když umožnily volit i těm voličům, kteří si o tuto službu předem nezažádali. A zároveň navrhovatelé vyjádřili podezření, že tyto členky okrskové volební komise manipulovaly s hlasovacími lístky tak, že za některé voliče odvolily bez jejich vědomí. Navrhovatelé své tvrzení prokazovali zejména čestnými prohlášeními členek okrskové volební komise, které nechodily s přenosnou volební schránkou a které měly již v průběhu voleb vyjádřit pochybnosti o tom, zda se někteří občané obce skutečně voleb účastnili. Navrhovatelé svůj návrh dále podpořili čestnými prohlášeními některých občanů, kteří uvedli, že se voleb nezúčastnili, ačkoli byli členkami okrskové volební komise označeni tak, že se voleb účastnili.
44. Soud si v první řadě vyžádal seznam voličů, který měla používat okrsková volební komise a do kterého vyznačovala volební účast. Již na základě tohoto seznamu bylo možné ověřit, že panuje rozpor mezi tvrzeními občanů, kteří uváděli, že se voleb neúčastnili, a obsahem tohoto seznamu. Soud takto ověřil, že v seznamu byla zaškrtnuta B. R., M. K. i R. K., ačkoli všichni účast u voleb popřeli. Zároveň soud pojal podezření o tom, že mu byl předložen seznam voličů, který prošel dodatečnou úpravou, a to z toho důvodu, že se tento seznam lišil od seznamu voličů, kterým disponovala policie. V seznamu, který obdržela policie, byla totiž označena jako volička i I. R., která nebyla označena v seznamu, který byl zaslán soudu, a naopak v seznamu, který má soud k dispozici, byla označena i D. J., nar. x, která nebyla označena v seznamu poskytnutém policií.
45. Poté, co byl soudu doručen originál seznamu voličů, znovu porovnal jednotlivé verze a zjistil, že tento originál odpovídá kopii, která již byla soudu zaslána (nikoli policii). Zároveň ale nebyly rozptýleny pochybnosti o tom, že minimálně str. 9 tohoto voličského seznamu byla kompletně vyměněna a byla na této straně nově zatržena jména již bez I. R.. Dále má soud za to, že byl v originální verzi pozměněn i list č. 2, ve kterém byla dodatečně označena jako volička i D. J.. To, že se nejedná o původní verzi originálního seznamu

voličů, dokládá i opakované vyjádření členek okrskové volební komise, které jednoznačně uvedly, že si pamatují, že Z. M. označila v seznamu voličů, na základě pokynů V. S., I. R.. Ostatní členky okrskové volební komise uvedly, že si tuto skutečnost pamatují proto, že I. R. již v obci nežije, ani se tam dlouhodobě neobjevuje, a proto jim bylo divné, že by najednou přijela volit, přestože se jiné roky voleb neúčastnila.

46. V průběhu soudního řízení byla postupně zjištěna jména dalších voličů, kteří prohlásili, že u voleb nebyli, ačkoli v jejich případě byl na seznamu voličů vyznačen opak. Takto se např. vyjádřil M. N. při podání vysvětlení na policii dne 26. 10. 2018. U soudu pak potvrdila N. N., že též volit nebyla.
47. Na členy okrskových volebních komisí je kladena velká občanská odpovědnost a jejich úloha při uskutečňování voleb je nelehká. Okrsková volební komise je povinna dozírat na průběh hlasování, tedy je tím volebním orgánem, který má kontrolovat, aby volby probíhaly v souladu se zákonem, a aby nevznikaly pochybnosti o regulérnosti voleb. Vzhledem k tomu, že se členové okrskových volebních komisí bezprostředně podílejí na zajišťování výsledků voleb, je třeba, aby kromě splnění formálních náležitostí a podmínek na jejich členství v komisi byli jednotliví členové i dostatečně morálně způsobilí a reflektovali důležitost své funkce, neboť v okamžiku, kdy se člen okrskové volební komise uchýlí k manipulaci či podvodu při zajišťování průběhu hlasování, anebo tuto manipulaci a podvod umožní, nejen že poškozuje základní zásady a atributy demokratického státu, mezi které patří i výkon všeobecného, rovného a přímého volebního práva s tajným hlasováním, ale zásadním způsobem poškozuje v očích veřejnosti i obraz státní správy a snižuje důvěru v ní.
48. Soud nemá na základě provedeného dokazování pochyb o tom, že v průběhu hlasování v okrskové volební komisi č. 1 došlo k neoprávněné manipulaci s volebními lístky, a to v okamžiku, kdy dvě členky okrskové volební komise zajišťovaly hlasování do přenosné volební schránky. K manipulaci došlo tak, že bylo hlasováno i za občany, kteří si volbu prostřednictvím přenosné schránky nevyžádali. O skutečnosti, že k manipulaci s volebními lístky, resp. k výkonu hlasovacího práva v zastoupení došlo s vědomím těchto dvou členek komise, svědčí i to, že bylo dodatečně vytvářeno více verzí vyplněných seznamů voličů, které měly zakrýt to, že bylo hlasováno i za občany, kteří se zjevně dlouhodobě v obci nezdržují a v podstatě je není možné ani kontaktovat (např. I. R.). Dále byl zjevně dodatečně a narychlo, tedy i nepečlivě a s množstvím chyb, vytvořen seznam voličů, kteří si měli požádat o možnost hlasovat do přenosné volební schránky. Tento seznam obsahoval zjevné chyby. Bylo v něm například uvedeno jméno již zemřelé M. R. či v něm byla uvedena členka okrskové volební komise R. L., u které by tak bylo nelogické (jak sama potvrdila), aby hlasovala do přenosné hlasovací schránky. Uvedené nesrovnalosti však údajně nikdo předem nezjistil a ani se neobjevily v zápise o výsledku voleb a hlasování. To jasně indikuje, že členky okrskové volební komise, které zajišťovaly volbu do přenosné hlasovací schránky, s touto verzí seznamu vůbec nepracovaly a jejich ostatní kolegyně tak nemohly uvedené chyby objevit. Dále soud poukazuje i na výpověď V. S., která uvedla, že byly u všech 27 voličů, kteří byli na předem připraveném seznamu, a že všichni tito voliči odvolili. Nejen že tento seznam obsahuje pouze 26 jmen, ale zároveň si tímto tvrzením V. S. protiřečí, protože v jiné části výpovědi u soudu uvedla, že nad rámec uvedeného seznamu volila B. R., když byla náhodou na návštěvě u příbuzné A. K.. Minimálně ona by tak volila nad rámec uvedeného seznamu. Soud nemůže brát jako zcela pravdivé ani tvrzení druhé členky komise, J. L., která společně s V. S. obcházela voliče s přenosnou volební

schránkou, neboť tato uvedla i skutečnosti, které byly ve zjevném rozporu s tvrzeními všech ostatních členek volební komise, například že byl seznam voličů, kteří si vyžádali přenosnou volební schránku, napsán (vytištěn) strojově. J. L. sice přiznala (před soudem a následně v rámci vysvětlení před policií), že do přenosné schránky vhodila hlasy pouze za B. R., N. N. a M. L., ovšem žádným věrohodným způsobem nevysvětlila, jak je možné, že další občané byli označeni tak, že volili, ačkoli toto shodně popírají, a s přenosnou volební schránkou chodila pouze ona a V. S. Jelikož sama připustila, že část obálek využila sama, je téměř nemožné uvěřit dalším verzím, kterými se tyto členky okrskové volební komise snaží vysvětlit náhlou účast některých občanů u voleb.

49. S ohledem na výše popsané skutkové okolnosti má soud za to, že A. K., I. R., B. R., N. N., M. K., R. K. a M. N. se neúčastnili voleb do Zastupitelstva obce Chlístovice ve dnech 5. a 6. 10. 2018, neboť shodně tvrdí, že nevolili, anebo bylo prokázáno, že v den voleb v obci vůbec nebyli (I. R.). Zároveň panují důvodné pochybnosti ohledně účasti u voleb u dalších osob, které se sice vyskytují na seznamu voličů volících do zastupitelstva, ale nikdo je ve volební místnosti neviděl a nejsou ani uvedeni na seznamu osob, které volily do přenosné volební schránky (např. M. L. či J. H.).
50. Jelikož nebylo prokázáno, že by výše uvedené osoby osobně volily, soud konstatuje, že došlo k porušení ustanovení § 33 odst. 1 volebního zákona, neboť nebylo zajištěno, aby každý volič hlasoval osobně, když hlasování v zastoupení není přístupné.
51. Dále soud konstatuje, že je nepřípustná i praxe okrskové volební komise brát společně s přenosnou volební schránkou více úředních obálek a hlasovacích lístků, než je počet občanů, kteří si o možnost volby do přenosné hlasovací schránky požádali. Také platí, že ne každý volič má právo hlasovat do přenosné hlasovací schránky, ale pouze ten, kterého k tomu vedou závažné, zejména zdravotní důvody, a který si o tuto službu předem požádá na obecním úřadě anebo v den voleb přímo okrskovou volební komisi. Kromě toho, aby bylo předcházeno možné předpřipravené manipulaci s hlasováním do přenosné volební schránky, mělo by být o tom, kdo bude tuto schránku doprovázet, provedeno losování až v okamžiku, kdy má dojít k výjezdu a seznam občanů, kteří požádali o hlasování do přenosné volební schránky, by měli mít k dispozici všichni členové volební komise.
52. Ačkoli soud nemůže s jistotou prokázat, za kolik *nevoličů* bylo hlasováno, a kterým kandidujícím subjektům tyto hlasy připadly, není pochyb o tom, že došlo k zásadnímu zatemnění výsledku voleb, neboť výsledky zjištěné okrskovou volební komisí č. 1 neprokazují spolehlivě vůli voličů. Podle vyhlášených výsledů měla volby v dané obci vyhrát Komunistická strana Čech a Moravy (odpůrce 5) se ziskem 1 970 hlasů, následovala strana Rozvoj pro všechny vesnice (odpůrce 2) se ziskem 1 461 hlasů, na třetím místě se umístilo Sdružení nezávislých kandidátů spojených osad (odpůrce 4) se ziskem 1 414 hlasů a na posledním místě se umístilo Sdružení nezávislých kandidátů (odpůrce 3) se ziskem 1 137 hlasů. Pro změnu výsledku v počtu mandátů by stačilo celkem 48 hlasů. Za předpokladu, že by byla na hlasovacím lístku označena vždy jen celá kandidující strana, stačilo, aby bylo takto hlasováno za 4 voliče. Vzhledem k tomu, že minimálně u 7 až 9 voličů má soud za prokázané, že se voleb neúčastnili, a zároveň lze předpokládat, že takto zneužitě hlasovací lístky byly využity vždy ve prospěch celé strany, má soud za to, že došlo k hrubému ovlivnění výsledku voleb, neboť 105 až 135 hlasů bylo rozděleno proti vůli občanů. Zároveň ale soud zdůrazňuje, že uvedený případ je specifický v tom, že sice nelze s jistotou prokázat, které subjekty měly z těchto manipulací prospěch, ovšem k manipulaci došlo přinejmenším s vědomím členek okrskové volební komise, a došlo tak

ke zcela zásadnímu porušení volebního zákona, neboť nebyl zajištěn výkon všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním. Okrsková volební komise má dohlížet na průběh hlasování a má dbát na to, aby nebyl porušován zákon.

53. Na závěr soud konstatuje, že uvedená nezákonnost dosáhla takové intenzity, že zatemnila průběh hlasování a výrazně zpochybnila výsledek hlasování, neboť k uvedenému nezákonnému jednání došlo přinejmenším s vědomím členek okrskové volební komise, které zajišťovaly výkon volebního práva prostřednictvím přenosné volební schránky. Okrsková volební komise je přitom volebním orgánem, který má dbát na řádný průběh hlasování. Vzhledem k exkluzivnosti postavení okrskové volební komise a závažnosti pochybení považuje soud za jediné možné řešení, konstatovat neplatnost hlasování v okrsku č. 1 a požadovat, aby proběhlo hlasování nové, neboť výsledky hlasování ve volebním okrsku č. 1 ze dne 5. a 6. 10. 2018 neodpovídají vůli voličů.
54. Soud nepovažuje za potřebné zneplatnit hlasování také ve volebním okrsku č. 2 v obci Chlístovice, neboť ve vztahu k tomuto okrsku nebyly v návrhu na zahájení řízení vzneseny žádné výhrady a soud ani žádný návrh na zahájení řízení ohledně tohoto okrsku neobdržel. Soud proto vychází z toho, že vůle voličů ve volebním okrsku č. 2 byla projevena bezevšich pochybností a nemělo by proto žádného smyslu nutit voliče tohoto okrsku k novému hlasování.
55. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., jež stanoví, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
56. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení. Současně je vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Praha 6. listopadu 2018

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu